

Kalıtsal Kansızlık Nedir? Kan testi yaptırmanız gerekli mi?

Sıtmanın şu anda veya geçmişte yoğun olarak görüldüğü ülkelerden gelen insanlarda kalıtsal kansızlık taşıyıcılığı görülebilmektedir. Çünkü kalıtsal kansızlık taşıyan kişilerin sıtmaya karşı daha iyi korunma özellikleri vardır.

Kalıtsal kansızlık taşıyıcıları sağlıklı kişilerdir. Ancak bu kişilerde düşük ölçüde kansızlık bulunabilir. Bundan dolayı bu kişilerde çok az şikayet görülür.

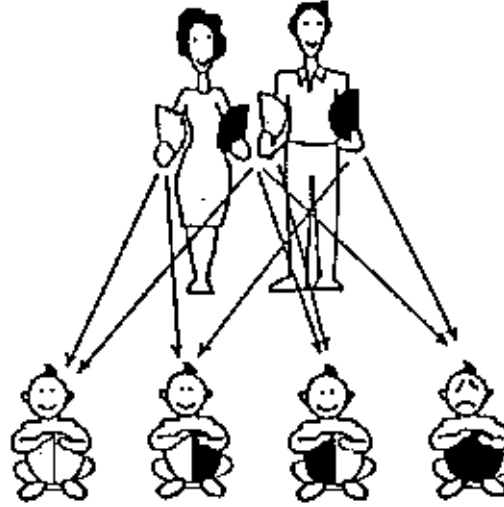
Hollanda'da Akdeniz ülkeleri, Afrika ve Asya'dan göç etmiş insanlar yaşamaktadır. Birçok Hollandalı'nın ataları da o bölgelerden gelmiş bulunmaktadır. Bu kişiler yukarıda belirtilen kalıtsal özelliklerin taşıyıcısı olabilirler. Bazı durumlarda bu kalıtsal özellikler, çocuklarında **thalassemi ve orak hücre hastalığı** gibi ciddi kalıtsal kansızlık rahatsızlıklarına sebep olabilir.

Dünya nüfusunun ortalama 20'de 1'i, bir tür kalıtsal kansızlık taşıyıcısı durumundadır. Bu kişiler sağlıklıdırlar ve kendilerinde herhangi bir belirti olmayabilir.

Sıtma hastalığının bulunmadığı bir ülke olarak Hollanda'da kalıtsal kansızlık taşıyıcılarının:

- Yaklaşık 1300'de 1'i Kuzey Avrupa kökenli,
- Yaklaşık 30'de 1'inin ataları sıtmalı bölgelerden gelmiş,
- Yaklaşık 15'de 1'i de yakın geçmişte Akdeniz bölgelerinden (Türkiye, Fas, İtalya, Yunanistan, vb.) Afrika, Orta ve Uzakdoğu

(Çin, Hindistan, Endonezya, Güney-doğu Asya) ve Karayip (Surinam ve Curaçao vb.) bölgelerinden gelen kişilerden oluşmaktadır.

Genelde kalıtsal kansızlık taşıyıcıları sağlıklı olmalarına rağmen sizin taşıyıcı olup olmadığının bilinmesinde yarar vardır. Buna üç sebep gösterilebilir:

- Kansızlık çoğunlukla demir hapları ile tedavi edilmektedir. Kalıtsal kansızlık görülen kişilerde ise genellikle bu haplar gereksiz hatta tehlikeli olabilir.
- Kalıtsal kansızlık taşıyıcılarında halsizlik gibi şikayetler, folik asit gibi temel gıda maddelerinin eksikliğinden kaynaklanabilmektedir. Bu temel maddeler basit bir şekilde verilebilmektedir.

- Üçüncü ve en önemli sebep ise eşlerin her ikisinin de kalıtsal kansızlık taşıyıcısı olmaları durumundadır. Bu sağlıklı eşlerin, ciddi kan hastalığı olan çocukları olma riski vardır.

Kan testi aracılığı ile kalıtsal kansızlık taşıyıcısı olup olmadığını tespit edilebilir. Bu test, ev doktorunuza müracaat ederek yaptırılabilir. Gerekli olan tek şey sizden bir tüp kan alınmasıdır.

Kalıtsal kansızlık taşıyan bayan ve erkekler sağlıklıdırlar. Dolayısıyla test sonucu taşıyıcı olduğu tespit edilen kişilerin endişelenmesine gerek yoktur. Eğer halsizlik şikayetleri varsa, bu en uygun bir şekilde tedavi edilebilir.

Eğer taşıyıcı iseniz ve çocuğunuz olmasını istiyorsanız, eşinizin de kalıtsal kansızlık taşıyıcısı olup olmadığını bilmeniz sizin için önemlidir.

Kalıtsal kansızlık taşıyıcısı olan sağlıklı eşlerin çocukları da sağlıklı doğabilir. Ancak her hamilelik için **4'te 1** oranında, çocuğun ciddi bir kansızlık hastalığı taşıyarak doğma riski vardır. Ciddi kansızlık hastalığı olan çocukların tamamen iyileştirilmesi henüz mümkün değildir.

Çocuk sahibi olmak isteyen kalıtsal kansızlık taşıyıcısı eşlerin, çocuklarının sağlıklı doğmaları için bu konuda önlem almaları imkanı vardır.

Daha fazla bilgi için ev doktorunuz, uzman doktorunuz veya herhangi bir Kliniksel Genetik Merkezi'ne müracaat edebilirsiniz.

Kliniksel Genetik Merkezleri'nin bulunduğu şehirler:

Amsterdam (AMC 020-5665110)
Amsterdam (VU 020-5487431)
Eindhoven (040-2588300)
Groningen (050-3632929)
Leiden (071-5268033)
Maastricht (043-3875855)
Nijmegen (024-3613946)
Rotterdam (010-4087215)
Utrecht (088-7555555)

Büyük hastanelerin çoğunun laboratuvarlarında da kalıtsal kansızlık testi yaptırılmaktadır veya doktorlar sizi bu konuda uzmanlaşmış laboratuvarlara sevk edebilirler.

Bu laboratuvarlardan birisi:
Kan Hastalıkları Laboratuvarı, Leids
Universitair Medisch Centrum (L.U.M.C.)
(071-5276092)
**Het Hemoglobinopathieën Laboratorium te
Leiden. www.hbpinfo.com**

O S C A R N E D E R L A N D
Postbus 91
3980 CB Bunnik
Telefoon 030 - 656 96 34

www.oscarnederland.nl
info@oscarnederland.nl

Bu broşür Leiden Kliniksel Genetik Merkezi'nin Kan Hastalıkları Laboratuvarı tarafından hazırlanmıştır (L.U.M.C)

Erfelijke bloedarmoede ?

Kalıtsal kansızlık

**Is onderzoek
bij u zinvol ?**

Turks